

Broj: 10-37-11772 /12

Sarajevo, 03.05.2012. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
Poslanicama

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje

Zastupnica Selma Filipović na 14. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 23.04.2012. godine, u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička pitanja, inicijative i odgovori“ ističući da je pravilno i neškodljivo uklanjanje medicinskog i biološkog otpada jedna od važnijih obaveza na našem putu u EU, a imajući u vidu moguće štetne posljedice po zdravlje ljudi, mogućnosti zagađenja tla i vodotoka, u slučaju da se isti ne odlaže i ne uništava na neškodljiv način, postavila je zastupničko pitanje:

„Na koji način i u skladu sa kojim normama i standardima se vrši deponovanje i neškodljivo uklanjanje medicinskog i biološkog otpada u Kantonu sarajevo?“

U vezi sa postavljenim zastupničkim pitanjem zastupnice Selme Filipović, Ministarstvo zdravstva dostavlja sljedeći

ODGOVOR

Još od 2004. godine, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo provodi aktivnosti na zbrinjavanju medicinskog otpada na području Kantona Sarajevo. Projekat o načinu zbrinjavanja medicinskog otpada na području Kantona Sarajevo usvojen je na 49. sjednici Vlade Kantona Sarajevo održanoj 15.01.2004. godine.

U zdravstvenim ustanovama, prilikom pružanja zdravstvene zaštite nastaje sljedeći medicinski otpad koji spada u opasni otpad:

- *Patološki otpad*-dijelovi ljudskog tijela, amputati, tkiva, organi odstranjeni tokom hirurških intervencija, tkiva uzeta u dijagnostičke svrhe, placentе, fetusi i sl.
- *Infektivni otpad*-sav otpad koji sadrži patogene biološke agense koji zbog svog tipa, koncentracije ili broja mogu izazvati bolest u ljudi koji su im izloženi, kulture i pribor iz mikrobiološkog laboratorija, dijelovi opreme, materijal i pribor koji je došao u dodir sa krvlju ili izlučevinama infektivnih bolesnika, ili je upotrebljen pri hirurškim intervencijama, previjanju rana ili obdukciji, otpad iz odjeljenja za izolaciju bolesnika, otpad iz odjela za dijalizu, sistemi za infuziju, rukavice i drugi pribor za jednokratnu upotrebu i sl.
- *Oštri predmeti*-igle, skalpeli, i ostali predmeti koji mogu izazvati ubod ili posjekotinu.
- *Hemijski otpad*-odbačene čvrste, tečne ili gasovite hemikalije koje se upotrebljavaju pri medicinskim, dijagnostičkim ili eksperimentalnim postupcima, čišćenju ili dezinfekciji. Ova vrsta otpada može biti opasan i to kada je otpad toksičan, korozivan, lako zapaljiv, reaktivan i sadrži genotoksične tvari ili može biti inertan tj. kada ne posjeduje navedena svojstva.

web: <http://mz.ks.gov.ba>

e-mail: mz@mz.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562-104, Fax: + 387 (0) 33 562-243
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

- *Farmaceutski otpad* uključuje farmaceutske proizvode, lijekove i hemikalije koji su vraćeni sa odjela gdje su bili a nisu upotrebljeni, ili im je istekao rok upotrebe, ili se trebaju baciti iz bilo kojeg razloga.
- *Posude pod pritiskom*-bočice koje sadrže inertne plinove pod pritiskom, koje se apliciraju u obliku aerosola, a pri izlaganju višim temperaturama mogu eksplodirati.
- *Radioaktivni otpad*-podliježe posebnim propisima.

Zbrinjavanje otpada iz zdravstvenih ustanova predstavlja složeni sistem i njegovo ostvarivanje ovisi o nizu uslova u smislu njegova razvrstavanja na mjestu nastanka, sakupljanja, prijevoza, skladištenja i obrađivanja kao i o suradnji svih zainteresiranih strana.

Projekat optimalnog zbrinjavanja medicinskog otpada na području Kantona Sarajevo, koji je prihvatila Vlada Kantona Sarajevo je definisao mogućnosti i način konačnog zbrinjavanja opasnog medicinskog otpada:

Tabela 1. Način zbrinjavanja medicinskog otpada

Vrsta otpada	Obrada/predobrada	Način uništavanja
Oštri predmeti	Sterilizacija/dezinfekcija i drobljenje	Deponija komunalnog otpada
Infektivni otpad	Sterilizacija/dezinfekcija i drobljenje	Deponija komunalnog otpada
Aerosoli/posude pod pritiskom	-	Deponija komunalnog otpada
Farmaceutski otpad	-	Izvoz
Hemijski otpad	-	Izvoz
Patološki otpad	Sterilizacija Bez sterilizacije	Ukop Spaljivanje
Radioaktivni otpad	Posebni propisi	Posebni propisi
Inertni otpad	reciklaža	Deponija komunalnog otpada

Prioritet rješavanja je dat infektivnom otpadu s obzirom da je najzastupljeniji u sastavu kompletnog zdravstvenog otpada i ni na kakav način se nije tretirao. Za ovu vrstu otpada neophodno je vršiti sterilizaciju i dezinfekciju i poželjno je ovu vrstu otpada nakon obrade zdrobiti kako bi se otpad učinio neprepoznatljivim i smanjiti ga na minimalnu količinu.

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je, uzimajući u obzir evidentirane količine otpada koje se stvaraju u zdravstvenim ustanovama na području Kantona Sarajevo, količina medicinskog otpada koje se stvaraju u ustanovama po normativima EU, finansijskim mogućnostima Kantona Sarajevo, u toku 2004. i 2005.godine nabavilo:

- 3 Sintion 1.1. uređaja za sterilizaciju infektivnog otpada kapaciteta 24 sata dnevno 5-15 kg po ciklusu od 20 min,
- 1 Mikrosin uređaja za sterilizaciju infektivnog otpada kapaciteta 24 sata dnevno 3-5 kg po ciklusu od 20 min,
- 2 drobilice.

Nabavljeni aparati i drobilice su uskladišteni u dvije biolničke ustanove-KCUS i Opća bolnica „Prim dr Abdulah Nakaš“ kao najvećim proizvođačima otpada, i na raspolaganju su ostalim ustanovama koje proizvode medicinski otpad, čime se stvorio preduslov za adekvatno zbrinjavanje medicinskog otpada.

U svrhu uvođenja internih procedura u svakoj ustanovi gdje se stvara medicinski otpad sačinjeno je Uputstvo o vrstama i načinu postupanja sa medicinskim otpadom koji nastaje pri pružanju

zdravstvene zaštite ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 19/04) . Na osnovu tog Uputstva sve ustanove su sačinile interne planove. Nadalje, Ministarstvo zdravstva je sačinilo i Vodič za zbrinjavanje medicinskog otpada koji je distribuiran svim zdravstvenim ustanovama sa područja Kantona Sarajevo. Ministarstvo zdravstva je organizovalo edukaciju određenog broja osoba iz zdravstvenih ustanova, o sortiranju i pakovanju otpada u određenu ambalažu, kao i obavezom evidentiranja svakodnevnih prikupljenih i adekvatno uništenih količina otpada kako bi se ustanovila prava evidencija i baza podataka medicinskog otpada, odnosno zakonsko i stručno rukovanje sa ovom vrstom otpada.

Utvrđene su i obaveze zdravstvenih ustanova u postupanju sa medicinskim otpadom i to:

- Sortiranje medicinskog otpada na mjestu nastanka
- Uvođenje evidencije količina medicinskog otpada koji se stvara i obrađenog otpada
- Odgovorne osobe za rukovanje sa otpadom
- Izrada trogodišnjih planova upravljanja sa otpadom
- Prostorno i kadrovsko osposobljavanje za rukovanje sa otpadom

U toku 2008.godine, od strane Federacije BiH donesen je Pravilnik o zbrinjavanju medicinskog otpada sa kojim je procedura zbrinjavanja medicinskog otpada na području Kantona Sarajevo usklađena. Međutim, Strategija zbrinjavanja medicinskog otpada i cjelovito rješenje za područje Federacije BiH još nije napravljeno.

Na kraju želimo istaći da je činjenica je da zdravstvene ustanove proizvode opasni otpad koji je produkt nužne i korisne opšte društvene aktivnosti u čijoj proizvodnji sudjeluju svi korisnici zdravstvene zaštite, a to su gotovo svi stanovnici zemlje. Prema tome, troškovi zbrinjavanja medicinskog otpada morali bi biti sadržani u cijeni BO dana ili usluge koja se pruža, i ne treba se dozvoliti da sav teret padne na zdravstvene ustanove. Briga o zdravlju ljudi, kao i problem zbrinjavanja medicinskog otpada problem je cijeloga društva pa se na tom nivou mora i rješavati.

Sve ustanove treba da planiraju sredstva za uništavanje medicinskog otpada i na taj način da se obezbijedi ekonomski održiv sistem upravljanja otpadom.

S poštovanjem,

MINISTAR

Prim. dr Zlatko Vuković

web: <http://mz.ks.gov.ba>
e-mail: minzdrav@ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-104, Fax: + 387 (0) 33 562-243
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

